

Regéczy Szabina Perle 1971 január 4.-én született. 1989-ben érettségizett Aradon, majd a kolozsvári Prötestáns Teológiai Intézetben 1997-ben szerzett lelkészi oklevelet. Másfél évig segédlelkész, majd tanár Arad megyében. Tizenhat éves kora óta publikál rendszeresen. Verseit, műfordításait, publicisztikai írásait napilapok, rangos irodalmi, kulturális és egyházi folyóiratok, antológiák tették közzé. Három verseskötet, két közös fordításkötet és három egyéni műfordítás-gyűjtemény szerzője. Az aradi Tóth Árpád Irodalmi Kör elnöke, a Romániai Írók Szövetségének tagja.

Regéczy Szabina Perle

Elszállok egy szonett szárnyain

– versek és műfordítások –

ISBN 978-973-1869-39-1

ARAD ROMANIA 2009

Regéczy Szabina Perle

Elszálok egy szonett szárnyain

- versek és műfordítások -

ARAD - 2009

Regéczy Szabina Perle

ISBN: 978-973-1869-39-1

Lektorálta: Bucur Éva

Borító: Angelica Gherghescu

Nyomdai előkészítés: Wittmann István

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
REGÉCZY SZABINA PERLE

Elszállok egy szonett szárnyain / Regéczy Szabina
Perle . – Arad : Gutenberg Univers, 2009
I.S.B.N. 978-973-1869-39-1

821.511.141(498)-1

EDITURA GUTENBERG UNIVERS ARAD –
EDITURĂ ACREDITATĂ DE C.N.C.S. I.S.
COD 272

Editura Gutenberg Univers, Arad – 2009

Elszállok
egy szonett szárnyain
– versek és műfordítások –

Arad – 2009

Elszállok
egy szonett szárnyain
Versek

Merre jársz, gondolat?

Hallgat a lég, tiszta a fény fonnyadt felhők alatt
magam vagyok, csak egymagam
merre jársz, gondolat?

Néma az árny, hallgat a föld, a fény kopár maradt
magam vagyok, csak egymagam
nem hallok hangokat

Az ingaóra rég megállt, nem él a pillanat
magam vagyok, csak egymagam
nem tanít a patak

A báránylegény messze szállt, meghal a mozzanat
magam vagyok, csak egymagam
merre jársz, gondolat?

Elszállok egy szonett szárnyain

Őszbehullott erdő
szilaj, mogorva vénség
ominózus szellem
dühödten tépi a reszketeg lombtöredéket
a nap mécsét kioltva s elrabolva

testem földre húzza egy személytelen halál
morcosan dadog a letűnés szimfóniája
koldus akkordjait csontomba veri

te már nem jössz felém
és én búsan, hangtalan
elszállok egy szonett szárnyain

Utópia

a tűzgolyó lassan leszáll
rőtre mázolja a folyó-arcot
majd eltűnik csendben

lénym egyesül egy hallgatag víztömbbel
egyik része délkeletre száll
másik fáradtan, lustán pihenni tér

évekig ott marad
a könnyek sem lelik
s bár a mennyezet aulái védik
azt ígéri, hogy egyszer visszatér

Rózsaszín

Szépséged almagally
rózsaszín, kopott vázában
vibráló méhszárny zümmögi
hajnalpír költ, szeglet mered
csengő villamos, rémisztő utcazaj
Tinkala...
Tinkala...
Szépséged szertefoszlott
ibolyántúli fényt formáló szellem
csengő pohár, lengő homály,
sátor űző barna fátyol
csengő villamos, rémisztő utcazaj
Tinkala...
Tinkala...
Szépséged él, éleszt, világít
érben lüktető karcsú kengye
rozzant gyertyád porba hullt
rózsaszín erdők peremén
csengő villamos, rémisztő utcazaj
Tinkala...
Tinkala...

Szépséged elköltözött,

de amit itt hagyott,
az mindörökre megmarad
pókhálós falak, füstös mellékutcák, megkopott rongyok
rút vezetékén haladt át a tiszta méla csendben
szépséged elköltözött
mává változtatva a holnapot
lohadt, elcsenevészesedett, könnyező barikádjain
szépséged elköltözött
cigaretta szívva az önsajnálattal halkán ölé lépcsőin
szépséged elköltözött,
de van egy pár dolog, amit
nem vihetett magával.

A vétkes

A helyzet elmérgesedett
torzultan rágta cipőjét, kardját,
vagdosta ripacs ábrázatát
lóbálta fülit-farkát
dobigálta vállát
tépte szakállát
ránkmeresztette kidülledt szemét
majd vértócsát hányt és elúszott benne

erről nem tehetsz sem te, sem én

A bárány

meleg tejure szomjúhozó csöppség
mohón babrálja anyja emlőit
életerővel feltöltődve
mintha temérdek parányi gyapjúsál
cirógatná arcélem

görcsösen keblemre szorítom
remegő kincsesládám
s ahogy szemébe nézek
látom a mennyből aláhullott meteorkövet
a napkelet tiltakozó fényét
a lehetetlen legszigorúbb lehetőségeiben
a világszennyek purgatóriumát,
a téboly mirtuszait
valahol egy ötödik dimenzióban

Pastoral

mikor a nap
mint alattomos ordas
lelegeli az éjszaka csillagát
messze űzve a viaskodó pásztort
egy fodrozatlan szempár összerezzen
aluszékony tájak mámorán
hol észrevétlen fák sudarán mormol
a harmadik évezred

A menny kapujában

kúszó nappalon kutattam a mennyek kapuját
előttem az ártatlan tagadás kínzó képei
vas- és agyagedények, fából faragott tündérsereg
csábosan enyelgett önnön fényével a mennykapu
már a csillagok nyelvén beszéltem
(mert a napáztatta égen
halkan legeltek a csillagok)
lenn a földön holdak és tejútrendszerek sokasága
kés után rikoltozó bárányok
apró lények, akik merőn keresik a megláthatatlant
mert rejtélyük önmaguk
eszeveszetten dörömbölt karom
nyivákolásom avatatlan lárma
maró lúgeső csörgedezett bennem
feszengő térdelésem székérré avult
fekete tűzzel reteszelt zöld kapu
rajta mélyvörös vérpecsét

Harc puska nélkül

A gázságot megvetjük
s nem látjuk önmagunk

a zajtalan kép redőnnyé testesült
színes terebélyé boltozódva

nyögj, ríjj, ha nem leled könnyeid
nem, nem lehet

csűröm vaskos igává nehezül
testem keresztmentességre erőtlen

sikolts, nyafogj, ha nem leled a szót
nem, nem lehet

gondolatom a másik bolygón,
testem egy zagyva holdpilléren
a leszálló számomra zöld
nem, nem lehet

a visongás magába nem jár
a büszkeség sem társtalan
mivel csupán papír a lepled
alászállhat a dőreség

omló sátram bár elenyészik
öröklakásom bonthatatlan
rothadást nem lát sohasem
ma még mindenemen túlادok
az lesz az igazi győzelem

Röhög rajtam a Sátán

már negyedéve
nem tetszik az új kalapod
vigyorog rámszegezve fekete szemét
ordítsz még műveket?
vihog előre tolvaj kacsaringós farkát
míg jó barátok voltunk békében hagyott
de amióta elpártoltam tőle
folyton kifiguráz, pellengérré állít
menekülnék előle, de sokszor nem lehet
röhög rajtam még mindig nem sejtve,
hogyan később ki nevet?

A belső szobában

Nem ikontársaság,
patinás szobrok,
tömjénfüst, gyertyák tömkelege

meszeletlen konyhó belszobája,
hol a meghajnalló ábránd darabokban,
hol tetté testesül a hangtalan beszéd

ott köszönöm a légbelületes szót,
a reám hintett hulló balzsamot,
a vemhes hullámvölgyek biztonságát
a kihúnyó reménytelenséggel

az Igéd sugározta mécesest,
a kibeszélhetetlen hálaadást,
a tehermentességgel feleselő türelmet
s Lelkedet,
mely soha el nem enged.

Ismételt randevú

hetvenhat éve már láttalak valahol
fenn a mennybolt csúcsozott íveiben
a tervszerű mindenség isteni szövvényén
vagy nagyanyám hánytatott szívének zugában
hetvenhat éve már láttalak valahol
seprűs alakod izzva kúszott az égen
hirtelen jöttél, hajas, szakállas képed
ellipszis alakban lebegett a fényben
villanyárammal feltöltött üstököd,
melyet a napfény fátyolban melengetett
karjaidban járvány, háború, vízözön,
mégsem rettegetem, mikor láttalak,
(mert testem egy forró karban elpihent)
te királyi pompádban
vihárosan jöttél,
majd tovatűntél egy elnémult hajnalon.

Vígasztalás

Egyik délelőtt
elégette anyám
egy gyermekkori játékom
midőn lehangolódva
húztam ki a kályhánkából
a plüsből készített
szénnégett nyulat
így vigasztalt
ne félj
akad még neked életed során
elég játékszered!

Foszlány

Sztalin-orgonán játszott,
mikor balgult csüggetegen
porrátörte csendem falait

kéjvonat hozta durcás fényét
míg a konok álmatagon
halálát rejtve regéli

már megnyílt a magány,
fancsali tükör, tiszta bögre
s megzöldítem torom perceit
családom sikolyát,
melyet hirtelen távozásom hozott

silány szőlőszemek a tálon
a tetőtéren orgonaillat hömpölyög
fényképem ócska tálba menekítem

fejed, fejem
megszegülni képtelen

átkos a perc, mely visszahozta
rég megunt
idejét múlt
sztahanovista költő.

Tűzben

Mikor elmentem
felégettem a padlót
hátranéztem
lángba borult ostor és palánk
idétlenül reteszelttem a kertkaput
hajvégem vörös csíkkal szembesült
vészharangok szóltak hajnali madárként
egész testem szilaj lángba hullt
a tövek elnémultak
mérget tört a visongó zuhatag
támpontot lestek a tört híddarabok
vajon innen hogy megyek tovább?

Egy sírnál

In memoriam Ficzay Dénes

I hirtelenkedőn
fakasztja elmém
visszatekintő virágcsokrait
kódorgó fényárnyként
borítja az emlék szálaival
hallgat a sír
míg ő ott beszél
a tetten ért szavak mezején
dacosan bénulnak a lombok
míg a perzselő fénytüzek
lángba borítják az ajkat
arcmásáiból több ezer
ajak hinti az élet-magot
csak ajkam néma
szócsírám izzva öleli
át a sírkövet
melyből kifeslik
egy emberi nagyság
halhatatlan szobra.

Ehhez mit szólsz?

Sejtetve, zsongva eszménykedik az ábránd,
nem hullnak rá henyélő hajnalok
emlékeit önnön zordon habja mossa,
majd aláhull a csökött falakon
leereszkedik udvarhölgyi bája
eleivel festett szemhéja elül,
kerengő alkonyok fényeibe zárva
ékesítetlen, borzolt csalitjába
pilinkézve hull,
mint testetlen vízözön.

Új életet akart kezdeni

Kapott a sorstól új nevet, új vallást, új hazát,
új otthont, új bútorokat, új férjet, új gyerekeket,
új foglalkozást, új munkahelyet, új társakat,
új barátokat, új ruhákat

csupán csak egy maradt a régiben...

Terítsd reám a panofix-bundád

Jer,
Terítsd reám a panofix-bundád
zimankós, hideg ez az őszi este

nem lát senki

az omlatag sötétben
egy percre letéved szemünk nyájainkról

lassan elterülnek a lombok

egy nesztelenül omló vízésésben
hangod visszajátsszák az éter hullámai

nézd, csillagpelyhek

a testemet gyűrűző karjaidban
nihillé változom

majd azon kuncogunk mindketten
mily nagyszerű ürügyet találtunk
ebben a lelottyadt alkonyatban.

Kezet szeretnék csókolni szüleidnek

mert napárt lehelsz az erdő bársonyán
üdére festve a hallgatag völgyet
kezet szeretnék csókolni szüleidnek,
mert felnyitod szobám zsalukáterét
ahol szárnyatlan lassú rebbenéssel
kétlábú, szarvas angyalaid küldöd
kezet szeretnék csókolni szüleidnek,
mert higganyt szitálsz a lelkem cseppkőibe
s az est kihulló halvány foltjain
hangod hallva a végtelenbe szállok
kezet szeretnék csókolni szüleidnek,
s megköszönni nekik, hogy létezel

... hátha ...

Busongok,
mint akinek még elkell
egy-két szellemi cigánykerék,
hogy elviselhetőbbé tegye,
amit két szemed
mázsás súlya rám mért

Eléd helyezem koldus tarisznyám
sírva, reszketve, könnyörögve kérve
adj nekem most már bármit
önmagadból

Torzonborz eszmék sűrűjében
keresek egy csatornához hasonlót,
melybe fecskendezve
forró fényár-hasábot
támaszthatok

Tébolyultként szaladok az utcán,
a leveses, poros mellékutakon,
hol füstkarikák szállnak
egy meglovasított emlék polcain

Megállok egy kertkapu előtt,
ott kilesek valami kutyafélét,
hátán felszállok a harmadik holdra
... hátha ...

még néhány fényév

A józanság temploma

Mily nehéz
zakatoló vérnyomással
dübörgő pulzussal
konduló szívveréssel
agytornát járni
az értelem síkján

én mégis lehelve
lógó nyelvvel
lódulok lankadatlan
utcán tereken
piacokon át

mert ez a vadság
festi majd
a józanság templomát

Könyvbemutató

melyen a szerző
semmilyen formában
nem hajlandó
megjelenni

Valérián

konyhánk előtt
felmagasítottam lépcsőnk
cement, homok és márvány tekintetek
pelyhezték pernyés, üszkös udvarom
szájtátin szunnyadtak a rózsák
üdvösen bámult mellettem a fal
csak azt nem hittem volna sohasem,
hogyminden macska
megtalálja majd

Tercek-percek

Kedves Szellemes Emese,
szelek neked egy szelet kenyeret,
meleget, melyet keresek eleget,
reggel verebeket lesek, kereket szerelek,
szelepeket veszek, cserepet reszelek,
este szerepelek, szekereket szerzek,
télen tétlen telelek, reszketek,
szenedek, dcelek, lehelek, szteppelek,
lelkeket legelek, szeleket kergetek,
mestert melengetek, szerelmet tettetek,
nevetek eleget, gyereket nevelek,
teheneket fejek, levest, tejet keverek, lefenyelek,
szellemeket lesek, szellemeset teszek
hevenyen szeretek, fergeteget kenek,
fellegeket nyesek, szent szemeket vetek,
deret permetezek, rendet teremtek,
tekercset tekerek, ereszt sepregetek,
fecskét szeretgetek, testeket terelek,
lelkemben tespedek, dermetegen fekszek,
fekete terepen evezek, termeket festek,
kereszteteket vetek, teszteket fejtek,
elmebeteg emberek, vedlek, rettegek,
ej, egek! meleg, elvetted lelkeket,
Vert Elek
eltemet.

Tévedés

Hosszú asztaláról
ünnepnapokon
parányi morzsáit
szórja felém

földről rámtekint

úgy gondolja,
hogy boldog vagyok.

Kereslek

hóbortos háborítatlan felhők
zokszó fürösztli a fáradt tanyát
egy égbehajló észrevétlen rendben
serényen kereslek a szélhordta tájon
egy pitymalló szín
bódult kontúrjain
megremeg a fenyves

Tört mécsék

hollóhaját fűröszi a tél
zubogó derengő szófészkek között
napestig ül majd egyik kebelén
Halkan leküld egy fáradt hópihét
görnyedt hátán a csend
villog remegőn gerinctelen
felette gondozatlan kertek
pilledt cikázó apró mosolyok
tört mécsék
kutatnak szenttelen
megkínzottan menesztve
szüntelen

Csillagképek I. Csak én tudom

Vinnyogó hangok hullanak,
mint áldozati oltár cseppjei
roggyatag, ármány morajok,
szekuskodó, sunyi pillantások
széthasított fejek a dombokon

csak én tudom,
hova viszik a csillagot
s a fejvesztés vézna alkonyában
bennem pozdorjává törik egy csillagkép
leáldozva egy borzas éjjelen.

II Csillagcsalit

Ha vállamon
megszólalnának a csillagok,
csillagszemeid csillogó csalása
csillámlón, csalogatón, csengve szólna
Ha karomon
megszólalnának a csillagok
vonaglott, vágott
végtagok visszfénye
vontatottan, varázslón
zengne róla
Ha hátamon
megszólalnának a csillagok
viharvert álmok
csillagcsalitjában
széjjelfröcskölődne vadult vérem
Ha ölemben
megszólalnának a csillagok,
lágycsillagnedvem hullana a hóra
futamodó gondok pergőtüzében
s a holdverandán esdve kérdeznének:
Mondd,
hány csillag van az égen?

Valahol mélyen

Lebegek,
mint Damoklesz kardja
egy összetéphetetlen
sötétségben,
felettem az ég
haloványan cseni
lila színét
egy szemernyi pókháló
falaiba,
lassan találkozik a fénnel,
mely karikákban gurul
kirajzolva egy hintaszék
körvonalát
itt nem élsz itt nem élek
kűnn a fákon temérdek
sűrű mámor
egy pillanat elég, hogy érezd
a süppeteg vágyat kitárt karjaidon
az ablak nyitva áll
talán azért, hogy bereptüljenek
a kitiltott szavak
valahol mélyen
a tudat alatt.

Műfordítások
Ana Blandiana
legújabb versterméséből

Keverék (Amestec)

Fenséges nyakak

mint összefonódó

csúszós kígyók

Test-rozetták kő-bőrükkel,

Oszlopok vagy törzsek,

Négy, hat vagy éppen nyolc lábú madarak,

Fémből öntött tollú szárnyas vadállatok,

Mesterkélt zűrzavarok

az ismervek

fajok

s halmazállapotok között

Szándékosan keverték, összeférhetetlenek

Az időben petróleumfoltként terülnek szét

Az örökkévalóság síma felületén.

Illúzió (Iluzie)

Kivehetetlen, kimondhatatlan
Ama két háromszög
Csúccsal lefelé
Csúccsal felfelé
Összekapcsolódva, összeláncoltan,
Ellentétes nemű sugarak
Egy olyan állatban,
Mely önmagát falja föl vágyakozva.
A lázító istenségnek tetsző fény,
Amely a valóságokat szüli ritkán
Kiejtve
Rendre-rendre:
Nő, férfi, virág, felhő.
Az alkonyati nyelvezetben
A szent semmi közepében
Van egy istenség, ki szónak érzi magát.

Öreg angyalok (Îngeri bătrâni)

Büdös, rossz szagú, öreg angyalok
Áporodott nyirkos tollazatban,
A ritka hajban,
A pikkelysömör-szigetektől bolyhozott bőrben,
Félelmetes
És ismeretlen vidékek
Mélyen barázdált térképei.
Túl szomorúak örömhír-hozáshoz,
Túl gyengék a tűz-kardhoz,
Szenderegve hagyják magukat
Betemetni, mint a mag amelyet elvetsz,
Szárnyaik ízületeinél reumás fájdalmukkal
A földben egyre jobban elrejtettek,
Egyre vénebbek, egyre emberebbek...

Amit nem értek
(Ceea ce nu înțeleg)

Mindaz amit nem értek megöl.
Egy halott nő az, aki egyfolytában
Pontosításokat követel,
És meg nem kap és erősködik,
Azért mert még a másvilágon sem
Lehet élni anélkül hogy érts.
Tehát ott is meghalsz s így megszüületsz
Újra és újra
Hogy meg tudd érteni
Azt, ami megérthetetlen
Íme a halhatatlanság értelmezése.

Mű
(Op)

Testemre verseket ír az idő
Annyira bonyolultak, hogy
Szinte olvashatatlanok,
Bőrömrre jegyzi gondolatait
Anélkül hogy megkérdezne.
Hosszú, sodrott, fenséges betűket
Kanyarít nyakam köré,
Szemeim köré mázolja őket,
Ajkaim körül vékony sugarakat
Fon, vastagít,
Majd mint egy mű végén, még kerek
Homlokomra írja alá nevét,
Anélkül hogy beismerné,
Miért is
Közvetíti általam
Ezen üzeneteket
És kinek
Kell majd hogy engem olvasson
S reá válaszoljon.

Egy fiatal ló (Un cal tânăr)

Soha nem sikerült tudnom milyen világban élek.
Rápattantam egy fiatal, boldog, magamhoz hasonló lóra
S vágtában éreztem szívét lüktetni
Combjaim között
Szívem is vágtában lüktetett fáradhatatlan,
Anélkül, hogy észrevenné, hogy idő közben
Nyergem csupán egy
Ló-csontvázra támaszkodott,
Amely futás közben elhullt szétszóródva
S én egy fiatal levegő-lovon
Folytattam lovaglásom
Egy században, mely már nem volt az enyém.

Bogáncsok, istenek (Scaieți și zei)

Bogáncsok, naptól kiszáradt istenek
Hosszú, vékony templom-vázak
Fehéren maradtak, lábon állók:
Példái a haláltalanságnak
Súlyosak, javíthatatlanok.

Akár csak egy végtelen nyár
Egy nap csupán az egész idő
Estétől özvegyen maradt már,
Melyben nem hullnak levelek
S nem veszt lapot a rózsató.

Nincs múlt és nincsen jövő,
Egy örök ma, elképesztő,
A mozdulatlan nappal odafenn
Mely megmérni is képtelen
A halhatatlanság
Értelmetlenségét.

Kiválasztás (Selectie)

Akiknek szárnyaik nincsenek
Tolonganak, hogy a ruhatárból vegyenek,
Akiknek vannak
Gondosan rájuk húzzák tépőzárukat.
Ilyen körülmények között
Nagyon nehéz tudni
Ki lesz majd képes repülni
A kellő pillanatban,
Akkor amikor a föld
Megnyílik majd
Hogy annyira
Késő legyen.
Hogy már fölösleges kiválasztás történjen.

A vonal (Linia)

Uram, mily pazarlás!
Hogy dobálóztam a pillanatokkal, percekkel,
Az órákkal, napokkal, hetekkel, évekkel!
A járókelők összegyűltek a levegőből elkapni őket,
El sem tudták hinni,
A barátok próbálták megállítani,
Az ellenségek azt mondták:
Van valami haszna, valami nyeresége,
Senki sem olyan bolond...
De én az voltam,
Folytattam a pazarlást, eltörölve
A vonalat, mely szétválasztja
A magasztost a nevetségestől
Engedve, hogy egymásba ömöljenek végre
Ahogy az epe olykor beömlik a vérbe...

Egy gyapjú-székesegyház (O catedrală de lână)

Kísértetek gallyakkal,
Törzsek szárnyakkal,
Szárnyak levelekkel,
A köd mindent zavaros
Ötvözetekbe kever
Vergődnek, hogy kibontakozzanak
És elrepüljenek,
A fák elvesztik tollaikat,
A párálló porban lepkék eveznek
S könnyedén gyökeret vernek.

Már nincsenek régiók,
Sem halmazállapotok,
Sem tenger s ég közt láthatárok,
Sem föld és tenger közti partok,
A felhőkbe emelt vizek mélyéből
Felszállnak a darvakká változott halesapatok,
Amíg felhangzik hívásuk ósdian,
Mint a harang nyelve
Egy gyapjú-székesegyházban.

Ez a tükör (Această oglindă)

Kettőnk között
Ez a puha, tétovázó tükör
Olyan szögben
Hogy én nem látom magam
S te nem látod magad,
De én látlak
És te láthatsz,
Szemeink találkoznak
S ezüst láthatárában
Harcba szállnak.
Ameddig e tükör
Meg nem szűnik lenni
És minket befogadni
Mély, sötét álmában.
Az élet, a halál,
Amelyben vagyok, melyben vagy,
Csupán mesék maradnak
Melyekben vagyok, melyben vagy.

Védett terület (Rezervație)

Lovak és költők,
Egy technika által legyőzött
Világ szépségei,
Lények, melyeket az idő
Maga után hagy
Önnön dicsfényeikbe
Börtönözve őket.

Lovak és költők,
Egyre ritkábbak,
Értéktelenebbek,
Nehezen eladhatóak.
Feketék, szürkék, fehérek,
Egyre fehérebbek,
Majd áttetszők, láthatatlanok
Egy jövőben, amely
Nélkülük
Maga is láthatatlan.

Víz-szemhéjak (Pleoape de apă)

Víz-szemhéjak
Egyenként, mint egy visszhang
Bezárulnak,
Hallatszanak mielőtt látszanának
Amint jönnek a part felé
Hab-szempilláikkal,
Lassan ráhajolnak
A kő-szembogárra,
S felemelkednek újra
Magányosan maradva
Hogy az álmok s vizek által fedett
Föld látképét bezárják csendben,
Álmodván egy-egy ég-sávot
Csupán a két szemhéj közti másodpercben.

Akaratosdi (De-a voința)

Mit kérhetnék tőled?
Ha te úgyis tudod
Mit kérhetek tőled?
Magamnak mit kívánhatok
Ha úgyis te határozod,
Hogy én mit kívánhatok?
Létezem, mert te azt mondtad
Létezzek –
Akaratosdi
Melyben te akarod, hogy akarjak.

Hagyj egy kicsit, aludj el,
Feledj el néhány percig
Hogy valami olyat gondoljak,
Ami azelőtt nem
Villant át eszedem!
Hagyjál békében,
Egy általad ki nem tervelt békében!

Nem fáradtál ki abban, hogy mindent előre tudj?
Íme, most írok egy verset,
Amelyet te már régóta
Kívülről tudsz.

Szégyentelen táj (Peisaj impudic)

Mi lehet szégyentelenebb, érzékibb,
Mint a földnek bőre
Amelyet olykor-olykor visszahúzva
A tenger nevetve kitakar újra s újra
Mint egy fehér, piszkos fodrú szoknyát
A part felől emelve gazul
Ahol a harisnya széle
Nem érinti a fenti titkot
És felfed egy keskeny bőr-sávot,
Állat-láthatár
Rosszban és jóban,
Csillogó, síkos tenger mélye
Melybe a nap
Lassan elmerül, szégyentelen.

Néhány pont (Câteva puncte)

A boldogság hasonlatos
Egy pointillista festményhez:
Kicsi színes pontok
Összefüggés nélkül,
Néha sikerül valamit jelenteniük,
Máskor nem,
Nem sikerül közvetíteniük
Csupán a hiányos kérdés
Borzongását,
Melyre nem tudod mit is válaszolj
Mert nem érted, mit kérdez tőled,
Csupán a kérdés nyomatékát érted,
Amelynek hiányzik néhány pontja...

Latyak (Mâzgă)

Az áldozat és a hóhér
Összekevert könnyei,
Mocskos, szennyes könnyek
Együtt fürdetnek, de
Megtisztítani nem tudnak,
Csupán alapjaiból megrengetni
Az emberiség legalacsonyabb
S legforróbb
Mélyiségi pontját,
Melybe próbálok behatolni
Veszélyesen csúszva, leesni készen,
Elvesztve egyensúlyom
A részvét és az undor
Latyakjain át.

Tengerpart (Plajă)

A partra vetett hab mint ondó
Az óceán oszlásnak indult
Hasából,
S öreg madarak által elvesztett
Tollak kőolaj nyomokkal,
S száradt ikrák a rég elpusztult halakban,
És a homok mag-sokaságai,
Melyekben a soha
Meg nem született,
Nem sejtett növények kövültek meg.
Minden meddő, félbeszakadt,
Csupán a kialudt napok sugarai
Érnek még utol minket
A halál gyöngéd erejével.

Anélkül hogy tudnák (Fără să știe)

Nyilván nem hasonlítok
A szó-fonók közül egyre sem,
Amelyek öltönyöket, pályákat, dicsőségeket,
Büszkeségeket horgolnak,
Bár közöttük mozgok,
S ők úgy nézik szavaim, mint a pulóvereket,
"Milyen jól vagy öltözve" mondják,
"Milyen jól áll neked a vers"
Anélkül hogy tudnák,
Hogy a versek nem a ruhám,
Hanem a fájdalomosan
Kihúzott csontvázam
A hús fölé helyezve mint teknősbékaházam
A teknősök leckéjével
Melyek ily módon túlélnek
A hosszú, boldogtalan
Századokat.

Ez egy vadállat (O fiarǎ)

Ez egy vadállat.
Ki kételkedhet abban,
Hogy vadállat?
Elég ha nyomon követed
Mint vergődik a partok között,
Mint vadállat a ketrechen,
Amelyet csupán ő lát:
Elég, ha megnézed egyszer
Miután lecsendesedett –
A mocskos habot, mely a bömböléstől
Fáradt szájából folyik
Mint az örültek nyálai:
Elég megpróbálni símogatni
A pompás folyékony
Világvégi szörny bundáját
Már türelmetlenül
S mégis, e megengedhetetlenül szépet
Egy hiteles igazi világvégnak...

Mocsarak (Mlaștini)

Öreg tükrök, letűnt csillogások,
Rozsdás fényükkel imitt-amott
Mégfognak bennük, hogy magadba szívd ott
A rég tovatűnt szerencse-szagot.

Nem is tükrök, hanem idő-zárkák,
Melyekben a bal századot leled,
Míg kezeiddel megfogni próbálnád
A mélybe vesző kísérteteket.

És előre nyomulsz, hogy meglássad
A mély árnyakat megérinted-e,
De csak rémületeid bizonyítanak
Amíg a fém hullámmal lesz tele

S ezüst mocsarakban merülsz el maholnap
Melyek feletted összezárulnak s hazudnak,
s hazudnak,
s hazudnak...

Adio (Adio)

Karjaim a szélben hajladoznak
Mintha elvesztették volna leveleiket
Mondani próbálnak valamit
Egy nyelven
Melyet nem teljesen ismernek:
Hajladoznak
Bizonytalanul tapintva értelmet s levegőt
Félve, hogy a parton maradt fák
Még félreérthetik.

A naptár (Calendarul)

A naptár amelyet egymagam
Írok a falra
Az egyetlen dolog amelytől
Igazán félek e földön.
Minden áldott este a kezem
Boldogan húz egy kört a napi számjegy köré:
pirosat a versnek
zöldet a prózának
Vagy a szégyentől s az ijedtségtől reszket,
Két kereszteződő vonalat húzva feketével
Az időből kivett nap fölé.
Így
Életem megrövidül
Egy semmibe veszett ismeretlennel,
Amelyről nem voltam képes írni
Egy betűt sem, amely a léthez horgonyozná,
Életem megrövidül
Minden olyan nappal, mely nincs megvédve
Egy piros kör
Vagy egy zöld kör által,
Mert semmi abból ami nincs leírva
Nem létezik.

Zsarnok (Despot)

Koponyájában szeretnék lakni
Nem csupán azért,
Mert puszta jelenlétem ott
A halál biztosítéka
Lenne,
Hanem azért is, mert a helyszínen
E zarándokút
Még megértetne velem
Valamit,
Úgy, hogy én is beleőrülnék,
Természetesen
Alacsony boltozatok alá csavarodnék,
A szűk mélyedések közé
Ahová soha nem jutott el a logika
És végül megállnék lehullva
Mint egy mérgezett gyümölcsből
Jóllakott féreg,
Mely a világmindenséget megrontotta.

Ostromok (Asedii)

Élettől ostromlottak,
Haláltól ostromlottak,
A falaknak szűk területén
Belül mozgunk, melyek mögött
Az ellenségek várják
Hogy elfogyjanak
A golyó, élelem, üzemanyag, a reménység
A humor, a hit és szeretet-tartalékaink.
Mikor már semmi sem marad,
Az élet és halál kicsit állnak még és várnak,
Majd karöltve bemennek a várba
Csodálkozva, ki tudott ennyit nekik elviselni
És főleg miért,
De nincs idejük válaszolni,
Mert mindkettőjüknek sietniük kell,
Mindenképp túl sok időt veszítettek
És várják őket
Más ostromok
Más ostromlottjai
Az életnek, halálnak.

Ugyanúgy (La fel)

Hogy tovább taszítsd
A sötétség határait
Hogy megnövedd egy milliméterrel legalább
Az üres, fényes helyet,
Amely teljesen elvakít, meggátol
Abban, hogy láss, miként a vaksötét.
Tulajdonképpen
Ugyanúgy megrémít
Az is, amit megérsz,
Az is, amit nem értsz,
Az is, amit látsz
Az is, ami felfoghatatlan:
Bármely másodperctől ugyanúgy legyőzve,
Bármily délben ugyanúgy-vakon.

Felelős a fényvel s beszédekkel (Lumina și vorbele)

Tenger moszatok nélkül,
Halak nélkül,
Sirályok nélkül,
Annyira szép,
Hogy szépsége önmagának is elégséges,
Elegendő hogy a sellőket
Az istenség nevű naptól elrejtse
Felelős fényvel s beszédekkel
Amelyeket
Egy vízfürdőben
Költ
Minden este
Nehezen.

Nővér (Soră)

Nővére az időnek
Ki álomban úgy veted be
Seregeid, mint egy ütközetbe a világ
Síkos fedeleire,
Erőd
Összekötni képes
Az álmot az alvással
Elvetemülten,
Egyiket a másiktól kivonva
Vagy még bűnösebben
Egyiket a másikhoz adva
Egyetlen bűnbe,
És akkor így együtt
A halálnak, amelyből reánk nézel
Az angyali csapatok közül
Hold nővére.

Hölderlin

A mennyezeten nap- és vízhullámok folynak
Foltokkal tarkítják a papír-darabkákat
Melyeken összetorlódott versek állnak
Őrülden lovagolva
Végtelen évtizedeken át
A városháza s az asztalos védelme alatt.

Mit kívánhatna többet a költő
Mint a kerek szobát amelyben
A fény folyóvá válik
És a folyó fénnyé
És papír híjján
A folyásuk mindent beborít
Ahogy a szavak beborítják egymást,
Összetorlódva
És mind az örület lovain
Megállás nélkül vágatva
Egy évtizeden keresztül, egy másodikon, egy harmadikon, egy
negyediken

A mennyezet hullámain át?

Mit kívánhatna többet egy költő
Mint az asztalos barátságát
Egy évtizedig, egy másodikig, egy harmadikig, egy negyedikig,
Ameddig senki sem tudja már
Melyik a költő és melyik az asztalos
Mikor együtt lépnek ki a szoba fényes vizéből
S egymás mellett a sötétbe térnek
Az örültség lovain megőszülve...

A mi századunk (Secolul nostru)

A mi századunk a múlt század,
Tulajdon történelmünk mi vagyunk,
Mily különös érzete a végzetnek
Miközben meg nem szűnik lenni!
A változások nyersanyaga
Melyek az új évtized számlájára tétetnek majd,
Olyan árvizek, földrengések,
Forradalmak áldozatai,
Amelyek már nem értünk történetek,
A beteljesült tett elé állítatunk
Ahogy a magot beteszik a földbe
Tudva mindent: milyen növényt hajt majd,
Milyen gyümölcsöt ad,
De nem tudva, mikor határozza el,
Hogy meghal.

Lefokozott szonett (Sonet degradat)

Romként a templomok sokkal szebbek
A holt istenek sokkal meghatóbbak,
Az állva maradt fehér oszlopok
Mint csodálatos, csodálkozó csontok,

Büszkébb, rangosabb, tisztább idő-váza
Mint ahogy életében volt húsba rejtve,
Kiapadt tengerek, kürtök harsogása
Körös-körül kihalt csatákba hívva.

Most béke van. Az istenek költemények.
Nincs már ideje a világ lelkének
Hogy felvegyen egy arcot és egy nevet.

Nincs semmi csoda. És ha mégis volna
Senki sincs ki a pusztában meglássa
A szétmállt hitet mint homokban a követ.

Álruha (Travesti)

Egyszeribe ezen álruha
Amely alatt egy
Élten át nyugton maradtam
Már nem válik le rólam,
Vékony gyökereket eresztett
Miként a cérnaszálak
Melyek énhozzám kötik
Egy olyan énhez, akit
Már nem különböztetek meg,
Emlékek melyek régi fényképekbe vesznek.
Már nem tudom
Rejteni mit akartam,
Már nem emlékszem milyen voltam,
De elámít az hogy milyen vagyok:
A koponyák cseresznyékkal fülükön,
A kölykök ős hajukkal.
Szár az gyümölcsök
Az ágon
Feledve.

A kérdés (Întrebarea)

Miként a kutak amelyek
Elszabadítják a vizet
Ahogy egyre több vizet kérsz tőlük
Adnak s egyre többet tudnak adni,
Akartam lenni,
Azt hittem vagyok.
Amíg felmerült a kérdés
Ha az ami annyira
Tisztán s megállíthatatlanul
Fakad
Könny csupán
Akkor ki a szem
És, főleg, mit lát?

Számlap (Cadran)

Előbb eltűnnek a számjegyek,
Míg nehézkesen s vakon a nyelvek
Megtapintják a számlapot,
El nem tudván hinni
Hogy nincs már mit mutatniuk ott.
Ami még távolról sem azt jelenti
Hogy idő már nem létezik,
Ellenkezőleg
Hogy múlásának forgószele szétfoszlatta
A mértékeket,
A zuhatag már nem osztható fel
Másodpercekre, percekre, órákra, évezredekre,
Ilanem elsöpör homokórákat, haranglábakat, toronyórákat
Míg a levegőben eveznek zavarosan
Az óramutatók kétségbeesetten
Nem tudván megmutatni
Még a világ végét sem.

Ez az az éj
(E noaptea)

Ez az az éj, amelyben a harang kongásától
A haranglábak tüzet fognak
Mint letűnő, nagy lángok repesnek, szállnak.
Dicsőség, dicsőség, mely lezárul,
Hang, morajlás, szikra
S napnyugta,
A lassú fény elemésztődik
Hamuvá válva.
Határ-éjszaka van
Földön és az égben
Amikor újra kezdődik minden:
Most vígy
El engem.

Egy székesegyház homlokzatára
(Pe fațada unei catedrale)

Annyi évtized óta annyira közel,
Hogy a határok megrohadtak
S széthulltak,
Míg az anyagok elkezdtek
Lassan-lassan zavarodni,
Összekeveredni,
Hogy ugyanazon eszméket,
Közös betegségeket
Együtt megerjesszék.
Az álmélgodás mint gyümölcs
Amely tévedésből
Más fába nőtt,
A gondolat, hogy minden másként történhetett
Volna.
Két ág
Ugyanazon törzsből nőtt
Egy székesegyház homlokzatára,
Kőbe vésett mese,
Amelyet már senki sem tud
Elmondani.

TARTALOM

Elszállok egy szonett szárnyain (versek)	5
Merre jársz, gondolat?	7
Elszállok egy szonett szárnyain	8
Utópia	9
Rózsaszín	10
Szépséged elköltözött	11
A vétkes	12
A bárány	13
Pastoral	14
A menny kapujában	15
Harc puska nélkül	16
Röhög rajtam a Sátán	18
A belső szobában	19
Ismételt randevú	20
Végasztalás	21
Foszlány	22
Tűzben	23
Egy sírnál	24
Ehhez mit szólsz?	25
Új életet akart kezdeni	26
Terítsd reám a panofix-bundád	27
Kezet szeretnék csókolni szüleidnek	28
... hátha	29
A józanság temploma	30
Könyvbemutató	31

Valerián	32
Tercek-percek	33
Tévedés	34
Kereslek	35
Tört mécsek	36
Csillagképek	37
I. Csak én tudom	37
II. Csillagcsalit	38
Valahol mélyen	39
Műfordítások (Ana Blandiana legújabb versterméséből)	41
Keverék (Amestec)	43
Illúzió (Iluzie)	44
Öreg angyalok (Îngeri bătrâni)	45
Amit nem értek (Ceea ce nu înțeleg)	46
Mű (Op)	47
Egy fiatal ló (Un cal tânăr)	48
Bogáncsok, istenek (Scaieți și zei)	49
Kiválasztás (Selectție)	50
A vonal (Linia)	51
Egy gyapjú-székesegyház (O catedrală de lână)	52
Ez a tükör (Această oglindă)	53
Védett terület (Rezervație)	54
Víz-szemhélyak (Pleoape de apă)	55
Akaratosdi (De-a voița)	56
Szégyentelen táj (Peisaj impudic)	57
Néhány pont (Câteva puncte)	58
Latyak (Mâzgă)	59
Tengerpart (Plajă)	60
Anélkül hogy tudnák (Fără să știe)	61
Ez egy vadállat (O fiară)	62
Mocsarak (Mlaștini)	63

Adio (Adio)	64
A naptár (Calendarul)	65
Zsarnok (Despot)	66
Ostromok (Asedii)	67
Ugyanúgy (La fel)	68
Felelős a fényvel s beszédekkel (Lumina și vorbele)	69
Nővér (Soră)	70
Hölderlin	71
A mi századunk (Secolul nostru)	73
Lefokozott szonett (Sonet degradat)	74
Álruha (Travesti)	75
A kérdés (Întrebarea)	76
Számlap (Cadran)	77
Ez az az éj (E noaptea)	78
Egy székesegyház homlokzatára (Pe fațada unei catedrale)	79

Tipărit la S.C. Gutenberg S.A. Arad
Calea Victoriei nr. 41-43
Telefon: 0257/230670; Fax: 0257/254339
E-mail: gutenberg.ar@rdslink.ro
